

VAN NATURE

Jacques van der Neut schrijft in Van Nature over opvallende waarnemingen in de natuur. Hij werkt als boswachter in De Biesbosch. Daarnaast is hij een verwoed natuurfotograaf.

JACQUES VAN DER NEUT

De bescherming van onze flora en fauna is over drie wetten verdeeld. Staatssecretaris Bleker van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie wil de Flora- en Faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet opheffen en vervangen door een nieuwe Natuurwet. Hoe wordt het plan voor zo'n wet in de Dordtse regio ontvangen en, nog veel belangrijker, wat zijn mogelijk de consequenties? Een rondje langs enkele belangenorganisaties.

'Zeldzame soorten koesteren'

Volgens de nieuwe Natuurwet wordt het aantal soorten waarop mag worden gejaagd uitgebreid. Nu mag er op vijf soorten worden geschoten: de fazant, haas, houtduif, konijn en wilde eend. Maar als het aan de plannen van het kabinet ligt, worden de smient, grauwe gans, ree, edelhert, wild zwijn, kolgans en damhert aan dat lijstje toegevoegd. In de nieuwe Natuurwet verliezen zo'n tachtig dier- en honderd plantensoorten hun beschermde status. Dan moeten we bijvoorbeeld denken aan de zeehond, das, vuursalamander en een aantal bedreigde vlindersoorten. Alleen soorten die met name op relevante Europese en internationale lijsten worden genoemd, behouden hun beschermde status.

VOGELVRIJ

Alle andere soorten worden volgens de Natuurwet min of meer vogelvrij verklaard. Voor hen resteert slechts een algemene zorgplicht en een verbod op het opzettelijk doden. Verder wil staatssecretaris Bleker waarden zoals weidsheid, ongereptheid, stilte en donkerte van natuurgebieden als de Waddenzee, De Biesbosch en de Gelderse Poort geen bescherming meer bieden via het natuurbeschermingsrecht. „Dat vind ik echt verschrikkelijk,” aldus Mascha Brouwer, districtshoofd bij Staatsbosbeheer in De Biesbosch. „Het is een teken van beschaving om natuur te koesteren en te beschermen. Met het niet meer beschermen van begrippen als weidsheid, ongereptheid en stilte wordt de weg vrijgemaakt voor economische ontwikkelingen.”

Maar wordt er in bepaalde gevallen dan niet een beetje overdreven?

Als de plannen voor de nieuwe Natuurwet doorgaan, staat ook de ree straks op het lijstje van bejaagbare diersoorten.

Zo worden er bouwprojecten stilgelegd omdat er toevallig ergens een klein onooglijk slakje met een beschermde status rondkruip. Of plotseling zwemmen er beschermde heikikkers op een plek waar een weg moet worden aangelegd. Brouwer: „Dat sentiment kan ik begrijpen. Natuurwetgeving wordt in zo'n geval snel uitgelegd als hinderwet. Met de nieuwe Natuurwet gooien we het kind met het badwater weg.”

„De boel gaat sowieso niet op de schop,” aldus Harry Wagemakers, wethouder Duurzaamheid van de gemeente Dordrecht. „Met de lokale wetgeving hebben wij een goed instrumentarium om grip te houden op ongunstige ontwikkelingen rond het Nationaal Park De Biesbosch. Tenslotte zijn we hier al jaren bezig met groene planvorming en het is in mijn ogen geen goede optie de behaalde resultaten weer drie eeuwen terug in de tijd te zetten.”

De bescherming van bestaande natuurgebieden blijft volgens de Natuurwet grotendeels intact. „Dat klopt, maar Bleker beperkt zich hierbij tot Europese regelgeving. Alle planten en dieren die buiten zo'n beschermd Europees gebied voorkomen, vallen over de rand,” stelt Jan Koolen van de Vereniging Behoud Biesbosch. „Op natuurgebied is dankzij voorgaande kabinetten al veel bereikt, maar door de Natuurwet gaan we terug naar af. Het is duidelijk dat Bleker zijn vrienden van de VVD en PVV een handje wil helpen. Projectontwikkelaars beschouwen natuur vooral als overbodige ballast en die hobbels worden nu in politieke zin gladgestreken.”

In de Natuurwet is het de bedoe-

ling het natuurbeleid meer te integreren in de handelspolitiek en het economisch beleid. „Dat klinkt allemaal heel mooi, maar in gewoon Nederlands betekent dat volgens mij dat het natuurbelang meestal aan het kortste eind trekt,” zegt Koolen.

„Via onze kanalen proberen wij natuurlijk vat op het faunabeleid te

Mascha Brouwer

‘Een teken van beschaving om natuur te beschermen’

krijgen,” stelt Pieter van der Plas, voorzitter van de Wild Beheereenheid De Biesbosch. „Voor ons als jagers vormen ganzen een heikel punt. In de Natuurwet, die er trouwens gewoon komt, worden de smient, grauwe gans en kolgans bejaagbare soorten met een zogenoemde open en een gesloten tijd, net zoals vroeger. Of wij als jagers blij moeten zijn met deze ontwikke-

ling, blijft wel de vraag.”

Dat voorbehoud heeft te maken met de compensatie van geleden vraatschade. Van der Plas: „Nu keert het Faunafonds de schade uit maar straks moet de agrarische wereld die in onderling overleg met de jagers zien op te lossen. De uitdijende ganzenpopulaties zijn echter een maatschappelijk probleem en als wij niet oppassen, krijgen wij dat vraagstuk in onze mik geschoven.”

RODE DRAAD

Landbouw en ganzen staan dus lijnrecht tegenover elkaar. „Ja, die beesten vormen voor ons toch wel de rode draad,” beaamt Arie Verhorst, kringvoorzitter van de LTO. „Zulke grote aantallen ganzen en landbouw verdragen zich niet. Door de Natuurwet worden de mogelijkheden om ganzen te bejagen verruimd en dat ervaar ik als positief. Ik heb het idee dat de toekomstige wetgeving nu beter op de praktijk aansluit. Maar de financiële tegemoetkoming bij schade wordt in de nieuwe wetgeving ondergebracht bij de provincie. Dan weet ik wel hoe dat gaat, want daar moeten ook prioriteiten worden gesteld. Voordat je het weet is het potje leeg en schiet er voor de landbouw weinig of niets meer over. We hebben het probleem eerst laten ontstaan, waardoor het aantal ganzen de pan uitrijst en nu moet dat ineens worden opgelost.”

Volgens Verhorst gaat het bij de LTO niet alleen om die verruimde jachtmogelijkheden. „Soorten waarvan er weinig zijn, moet je koesteren, beschermen. Biodiversiteit is ook een item binnen de landbouw. Daarentegen moet je algemene soorten kunnen bejagen, zeker als je er schade van ondervindt.”

De laatste jaren dijt het aantal ganzen flink uit.

Reageren via internet

De Natuurwet moet de regeldruk en de administratieve rompslomp bij projecten en schadebestrijding voor bedrijven en burgers verminderen. De concepttekst is al gepubliceerd. De inwerkingtreding is afhankelijk van goedkeuring door de Tweede en Eerste Kamer en publicatie in het Staatsblad. De Natuurwet valt onder de verantwoordelijkheid van het

ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. Reageren op het concept kan tot 18 november via www.internetconsultatie.nl/wetnatuur. De opmerkingen naar aanleiding van de formele en internetconsultatie worden verwerkt in het definitieve wetsvoorstel dat in het voorjaar 2012 bij de Tweede Kamer wordt ingediend.

